

Visie 2020, voor de biologische melkveehouderij in Nederland.

Een groepje biologisch melkveehouders heeft een visie opgesteld voor de eigen sector. De visie is al twee keer op een ledenvergadering besproken en aangepast. Hieronder volgt de laatste update.

De biologische melkveehouderij is op te delen in verschillende onderdelen. Deze onderdelen zullen elk apart worden behandeld. Voor het totaaloverzicht is het wel van belang om de onderdelen als een samenhangend geheel te blijven bekijken. De hoofdonderdelen zijn; kringloop, dier, omgeving en melkveehouder. Deze onderdelen zijn weer onder te verdelen in verschillende subthema's welke per onderdeel uitgewerkt zijn.

Kringloop.

Kringlopen kun je heel breed definiëren. De thema's die de biologische melkveehouderij het meest belangrijk vindt, zijn; energie, voer en mest

- **Energie**

Voorop staat dat alle stroom die verbruikt wordt echte groene stroom is. Voor de biologische sector is het energie neutraal produceren van groot belang. Om dit te realiseren zijn er een aantal oplossingen mogelijk. Als eerste kun je energiebesparende maatregelen nemen, zoals spaarlampen en frequentieregelaars op motoren. Verder wil de keten van producent tot en met de verwerkers van onze producten het energieneutraal beleid realiseren door op de primaire productiebedrijven zoveel meer energie te produceren dat de verwerkende industrie hier ook op kan draaien.

- **Voer**

Het voer moet zo veel als mogelijk regionaal geproduceerd worden om logistieke kosten en de CO₂ footprint zo laag mogelijk te houden. Er zal voor ieder voedermiddel of grondstof apart een regio aangemerkt moeten worden. Voor gras en maïs kan dit een kleinere regio zijn dan voor graan en mineralen bijvoorbeeld. De samenwerking met andere biologische sectoren is hierbij van groot belang.

- **Mest**

Als biologische sector lossen we ons eigen mestprobleem op. Dit gebeurt samen met andere biologische sectoren, mogelijk waar we het voervraagstuk ook mee oplossen. De melkveehouders zullen hun mest niet als restproduct moeten zien, maar als grondstof voor akkerbouwers/tuinders, en dus ook maatwerk leveren, en problemen van de andere sectoren met elkaar op willen lossen.

Dier.

Onder het thema dier wordt verstaan; dierenwelzijn en huisvesting

- **Dierenwelzijn**

Het dierenwelzijn staat hoog aangeschreven, en moet het natuurlijk gedrag van de dieren zo veel als mogelijk ondersteunen. Van nature zijn koeien kudde dieren. Om dit zoveel mogelijk te bevorderen, zouden de kalveren tijdens een gedeelte van de zoogperiode bij de koeien moeten kunnen blijven, mogen de koeien en kalveren niet meer onthoort worden, en mag er geen antibiotica gebruikt worden. Daar dit vrij ingrijpende maatregelen zijn, ontstaan deze verplichtingen met ontheffing voor bestaande gebouwen die bepaalde onderdelen niet toestaan in verband met de integriteit van het dier. Tot aan verbouw of nieuwbouw zou er ontheffing kunnen worden gegeven. Voor het antibiotica vrij produceren, geldt wel dat de integriteit van het dier voorop staat.

Aan de biologische veehouder de uitdaging om de balans te vinden tussen een goed dierenwelzijn, een koppel dieren met een goede weerstand en een betaalbaar product, volgens een werkwijze die strookt met de filosofie van het biologisch(e)(dynamisch) gedachtegoed.

Het merendeel van de biologische veehouders werkt, in geval van ziekte, nog voornamelijk reactief met reguliere middelen (antibiotica) en nog nauwelijks preventief, laat staan conform het gedachtegoed van de natuurlijke diergezondheidszorg. Daarin gaat men uit van de visie dat de oorzaak van een ziek dier niet de bacterie of virus is, maar de lage weerstand die maakt dat de ziekte kan toeslaan! Een gezond dier kan zelf een ziekteverwekker bestrijden.

Er is, zeker op het veebedrijf niet altijd tijd voor een lang gesprek en is snel en adequaat handelen noodzakelijk. Er zijn in Nederland degelijk opgeleide adviseurs (aangesloten bij de beroepsvereniging BCND) die weten wanneer eerstelijns hulp van de dierenarts geboden is en zullen hier ook altijd naar eer en geweten conform de beroepscode naar handelen.

Er is een biologische fokkerij, omdat het fokdoel voor een gemiddeld biologisch bedrijf anders ligt dan voor een gangbaar bedrijf. De fokwaarden worden het beste weergegeven als ze ook op biologische bedrijven getest worden. Het streven zou moeten zijn om natuurlijke dekking toe te passen, maar ook dit is afhankelijk van de bedrijfssituatie of dit mogelijk is. De originele Nederlandse rassen in stand te houden zou een aanzienlijk draagvlak bij de consument kunnen genereren.

Weidegang van de dieren moet zo maximaal mogelijk zijn om de ruimtelijke invulling maximaal te doen zijn. De koeien hebben minimaal 200 dagen de toegang tot grasland. Er is ontheffing mogelijk als de ondernemer aan kan tonen waarom hij hier niet aan kan voldoen. Het verblijven van koeien op grasland wordt gekoppeld aan een minimale droge stof opname van 10 kg per dier per dag aan gras.

- **Huisvesting**

De huisvesting moet het natuurlijk gedrag van de dieren zo veel mogelijk ondersteunen. De huisvesting moet

voldoende ruimte bieden om bijvoorbeeld vluchtgedrag te kunnen vertonen. Ook de kuddehuisvesting is een streven naar de toekomst. Het gebruik van materialen die de dieren mechanische beschadiging kunnen doen toekomen, moeten tot een minimum beperkt worden.

Omgeving.

De omgeving van de biologische melkveehouderij zijn; de rol als natuur en landschapsbeheerder en biodiversiteit.

- Natuur en landschapsbeheer

Het boeren in samenwerking met de natuur is vanzelfsprekend. Natuur en landbouw gaan uitstekend samen, doch de benaming van natuurbeheer zal een andere invulling hebben. Er wordt gestreefd naar de situatie dat een gedeelte van het areaal van de producent een directe verbinding heeft met de natuur, maar ook dat de landbouw op een acceptabel nivo uitgevoerd kan blijven worden. Wat natuurwaarden zijn, verschilt per regio en wordt op bedrijfsniveau uitgewerkt. De status van de grond is niet gewijzigd, om de waarde van de grond te behouden voor de toekomst

- Biodiversiteit

De Biodiversiteit is weer in de oorspronkelijke situatie teruggebracht; van monocultuurteelten naar samengestelde teelten. Bovenstaande heeft een positieve uitwerking op het bodemleven, de flora en fauna en de weerstand van de dieren. De biodiversiteit is vooral gericht op minerale samenstellingen en vitamines en mineralen. De evenwichtssituatie in de bodem is hersteld, waardoor er geen uitspoeling meer plaatsvindt naar de ondergrond en het grondwater.

Melkveehouder.

Als melkveehouder heb je ook een maatschappelijke verantwoording naar de consument. Door de inzet en uitstraling van de bedrijven wordt je gedragen door de consument, en zal deze bereid zijn daarvoor te betalen, en de bedrijven de "licence to produce" te blijven verlenen.

De biologische sector behoudt zijn innovatierol, door innovatief bezig te zijn, en steeds naar verbeterpunten te blijven zoeken, die verder gaan dan de regelgeving voorschrijft.

De biologische melkveehouderij produceert melk die van onberispelijke kwaliteit is. De kwaliteitstandaard is zo hoog dat de melk verwerkt kan worden zonder toegevoegde hulpmiddelen en processen om de melk op een goede standaard te verkrijgen.

Biologisch in Nederland.

Nederland is het land waar door samenwerking van verschillende sectoren we gezamenlijk problemen oppakken en oplossen. De overheid heeft een faciliterende rol hierbij. De overheid moet de biologische sector de ruimte bieden om innovatief bezig te zijn, en daar beleidsmatig de ruimte voor te bieden.

De biologische producenten geven een bepaalde standaard aan voor hun producten die de overheid zal moeten borgen, om de producten te beschermen tegen het oneiglijk gebruik van bepaalde termen. (bv. streekproduct, duurzaamheid en diervriendelijkheid.)

Het streven van de biologische sector is om daar waar mogelijk de kringlopen binnen Nederland te sluiten.

De biologische sector is zich bewust van onberispelijk gedrag aangaande voedsel productie en verwerking. De sectoren treden zelf op tegen bedrijven die zich niet houden aan de standaarden en regels die er gesteld zijn.

Biologisch in Europa.

Binnen Europa gelden gelijke regelingen en randvoorwaarden voor biologische productie, verwerking en afzet. De import van biologische producten van buiten Europa worden streng gecontroleerd, en moeten voldoen aan de Europese standaard.

De biologische sector streeft ernaar om Euregionaal volledig de kringlopen te sluiten, en zelfvoorzienend te zijn qua voedsel voor Europa.

Harrie Janssen